

**แผนปฏิบัติงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
องค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗**

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล (รัชกาลที่๙) ทรงมีสายพระเนตรกว้างและยาวไกล ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงอนุรักษ์ต้นยางนาและในปี พ.ศ.๒๕๐๔ ทรงให้ทำพรรณไม้จากภูมิภาคต่างๆมาปลูกไว้ในสวนสวนจิตรลดา เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและทรงมีโครงการพระราชดำริเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร พัฒนาแหล่งน้ำการพัฒนาอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อันเป็นการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสืบทอดพระราชปณิธาน ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณ ของประเทศ โดยพระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารพืชพรรณขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ และดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในสถานการณ์ปัจจุบันทั่วโลกเล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังถูกคุกคาม ในหลายลักษณะ เช่น การเพิ่มของจำนวนประชากรมนุษย์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นส่งผลให้ความต้องการใช้ทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ทั้งอาหาร ที่อยู่อาศัย พลังงาน และยารักษาโรค ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถส่งผลกระทบต่อการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้ทั้งสิ้น ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ กล่าวคือ มีความหลากหลายในระบบนิเวศน์ ความหลากหลายในชนิดพันธุ์และความหลากหลายทางพันธุกรรม ตัวอย่าง เช่น มีพืชพันธุ์ที่ศึกษาไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ ชนิด แบ่งเป็นเห็ดรามากกว่า ๑,๒๐๐ ชนิด ไส้คนมากกว่า ๓๐๐ ชนิด เฟิร์น ๖๓๓ ชนิด พืชที่มีท่อน้ำเลี้ยงมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ชนิด และกล้วยไม้มากกว่า ๑,๐๐๐ ชนิด ขึ้นในประเทศไทยเท่านั้น (ข้อมูลจาก อพ.สธ.)

สิ่งเหล่านี้ทำให้ประเทศไทยควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการคุ้มครองและประโยชน์จากทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน การนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน ในตำบลหนองแสง เห็นพ้องต้องกันที่จะร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมตามศักยภาพความพร้อม และจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลวังไชย ” เพื่อเป็นฐานทรัพยากรในการพึ่งตนเอง ส่งเสริมธุรกิจพอเพียง เกิดประโยชน์แก่ชุมชนตำบลวังไชย และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย จึงได้จัดทำโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

๒.๒ เพื่อดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น สรรวเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์และใช้ทรัพยากร ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และสนับสนุนในการอนุรักษ์จัดทำ ฐานทรัพยากรท้องถิ่น (นอกจากพันธุกรรมพืชแล้ว รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากร ชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาในการดำเนินงานต่างๆ)

๒.๓ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรซึ่งมีทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และ
ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาของตำบลวังไชย

๒.๔ เพื่อจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น”

๓. เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๓.๑ มีศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น

๓.๒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิ
ปัญญาของแต่ละท้องถิ่นเป็นข้อมูลในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๔. ตัวชี้วัด

๔.๑ มีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ
ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของตำบลวังไชย

๔.๒ มีเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

๕. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ตารางแผนปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

กิจกรรม ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ	ตัวชี้วัด (KPI)	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้สนับสนุน
งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกและการรักษาทรัพยากรท้องถิ่น						
F๑A๒	กิจกรรมสำรวจเก็บ รวบรวมและจัดทำ ฐานทรัพยากร ท้องถิ่น	๑. เพื่อสำรวจเก็บ รวบรวมข้อมูลด้าน กายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗	๑. มีข้อมูลทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิ ปัญญา จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ๒. มีฐานข้อมูลทรัพยากร ท้องถิ่น	สำนักปลัด อบต.วังไชย
งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น						
F๑A๓	โครงการปลูกรักษาทรัพยากร ท้องถิ่น	๑. เพื่อปลูกรักษาพืชที่ หายากหรือพืชพื้นที่ สำคัญ ๒. เพื่อขยายพันธุ์พืช ท้องถิ่นให้กับประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลวังไชย		เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗	มีการปลูกพืชท้องถิ่น ใน พื้นที่สาธารณะ	สำนักปลัด อบต.วังไชย
งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น						
F๑A๘	กิจกรรมทำเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ หน่วยงาน อพ.สธ. อบต.วังไชย	๑. เพื่อประชาสัมพันธ์ งานโครงการ อพ.สธ. อบต.วังไชย ๒. เพื่อแหล่งศึกษา ข้อมูลท้องถิ่น	ไม่ใช้ งบประมาณ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗	๑. มีเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ อพ.สธ. อบต.วังไชย	สำนักปลัด อบต.วังไชย

๖.ตารางแผนปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

กิจกรรม ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ	ตัวชี้วัด (KPI)	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้สนับสนุน
งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น การรวบรวมและการบันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น						
FlA๕	๑. ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรท้องถิ่น	๑. มีศูนย์อนุรักษ์และ พัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น	๕,๐๐๐	เดือนมกราคม –เดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗	๑. มีศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน ๑ แห่ง ๒. มีสถานที่รองรับการ ดำเนินงานเพื่อการจัดเก็บ ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น หรืองานข้อมูลต่างๆ ของ โครงการฯ	ผู้รับผิดชอบ กอง ส่งเสริมการเกษตร อบต.วังไชย

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ สามารถสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๗.๒ มีศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลหนองแสง จำนวน ๑ แห่ง
- ๗.๓. มีกิจกรรมการปลูก รักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นของทรัพยากรและแจกจ่ายให้กับชุมชน
- ๗.๔ มีกิจกรรมการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ สร้างประโยชน์ สร้างมูลค่า เช่น การแปรรูปสมุนไพรท้องถิ่น เป็นต้น